

OZADJE IZKLJUČITVE ANDREA PHILIPA IZ STRANKE

«Alžirska tragedija» je lahko za francoske socialiste usodna

Stranki vladajo «privilegiranci v ministrskih foteljih», katere je «intelektualni realizem» privedel do «moralnega cinizma»

Posebno te dni, ko se je francoski kolonializem tako surovo znesel nad naseljem Sakiet-Sidi-Jusef v Tuniziji, se človek sprašuje, kako da je kaj takega sposobna Francija, kjer imajo socialisti tolikšno besedo. V naslednjem bomo prikazali razpoloženje in razmere v francoski socialistični stranki, kar nam bo dalo odgovor na gornje vprašanje.

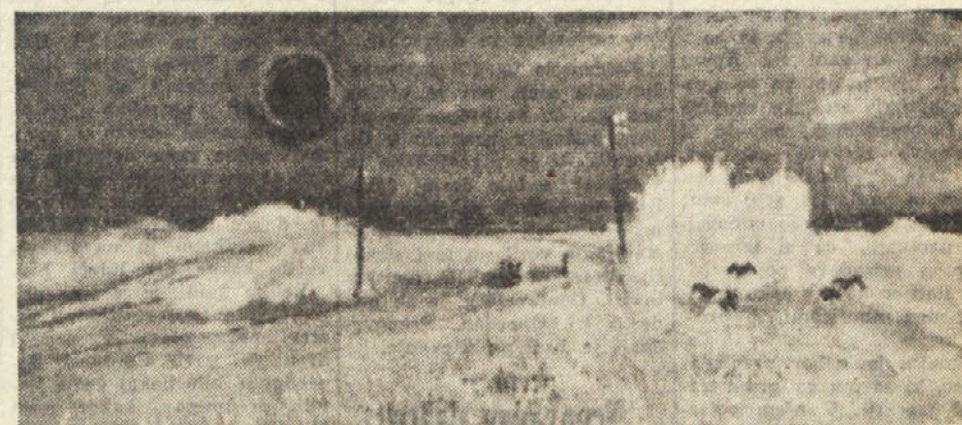
Francoska socialistična stranka je po svoji moči druga stranka Francije, kajti najmočnejša je komunistična stranka, ki je dolgo let izločena iz državnega vodstva. Socialistična stranka pa je polni dve leti zaporedoma najvažnejši činstvi vseh francoskih koalicijskih vlad. Nekaj časa pa je bil njen generalni tajnik Guy Mollet celo predsednik vlade. Sedanjí francoski zunanji minister Pineau in minister-razident v Alžiru Lacoste pa sta prav tako njena člana. Zato daje francoska socialistična stranka tudi danes ton francoski zunanji in

notranji politiki in zato nosi vsjo odgovornost za svojo sedanjo politiko. Ta stranka pa je v precejšnji notranji krizi, ki je pršla do izraza tudi ob zadnjih dogodkih. Iz stranke je bil izključen Andre Philip, ki ji je dolgo let tudi član njenega vodstva in njen poslanec za področje Rhone.

S Philipom je vodstvo stranke ravnalo drastično. Z njegovo odstranitvijo pa stranka niso očistila, kajti vedno več je onih, ki kažejo nezadovoljstvo do sedanjega vodstva, do Molleta, Commina in drugih predstavnikov evčevine. Vsi ti vidnejši predstavniki svezadovoljne manjšine so že nekaj časa na kongresu izključeni in požejejo priključitve k Philipu. Z njim je sestavljajo nekako idejno tvorbo. Ti so na primer: Daniel Mayer, ki je bil nekoli generalni sekretar stranke, nadalje Robert Verdier, Jean Roux, Robert Blum, André Hauriou, Ernest La-

OB LUKEŽIČEVI RAZSTAVI V OBČINSKI GALERJI

Pešem in boleš našega Kraša

...osamljeni brzojavni drogovji in zivočee ptice pod crnoobrobjenim soncem...

Tudi Lukežičeve razstave že nismo videli več let, odkar obtoji občinska galerija, enako kot Cesarjeve. Zanimiva je podobnost nastopanja, usode in v neki meri celo razvoja obeh omenjenih naših slikarjev. Razumljivo je bilo zato zanimanje za njegovo razstavo. In nismo bili razočarani, kakor smo razočarani oni, ki se vedno prihajajo, da si jo ogledajo. Menda se ni bilo razstave v občinski galeriji, ki bi vzbudila toliko zanimanja, in kar je končno nakretnje merilo za globino ocenjevanja — toliko prodaj.

Lukežič je pa tudi v polni meri zaslužil zanimanje. V jedru je to stari Lukežič kot ga že dolgo poznamo, le da je neprimerno bolj izčiščen in v mnogih smereh razvit. Tudi Lukežič je realist kot njegov vrstnik Cesar, vendar je vedno svet in nov, oplojen tudi z modernimi izraznimi, ki jih prilagaja res izvirno svojemu umetniškemu temperametu.

Kar je to hotel posebej poudariti z nazivi slik, posebno v temperah, na pr. v «Kraških duhanjih», «Kraških prikaznih», delovna in zadržana ali obrobjena sonca delajo mučen stvare onemoglega prisrčevanja, kakor črni osamljeni bitiji sredi enolične pokrajine.

Ingrid Bergman v tretji zakon?

Ingrid Bergmann je na tem, da se loči od svojega drugega moža, filmskega režiserja Rossellinija. V tekstu se zadnje formalnosti. Njor je sledil sporu med njim in njenim možem, je imel vtis, da se njemu ta zadeva zelo muči, ker da ima rad Indjko. Za Bergmanovo pa se je zdelo, da ji je ločitev od Rossellinija prizadejala velik udarec in da ji v tolažbo preostanejo le otroci. Zato ni bilo nič čudnega, da je bila ona nesrečna, dočim se Rossellinij očital, da je srdn. V Londonu pa se je tudi Indjro novice, ki vse to obravnavajo na glavo: Po teh vesteh se ne muči toliko Rossellinij, pač pa Bergmanovi, ki se je pripravila na novo poroko in si komaj želja, da bi bile opravljene zadnje formalnosti z razporko. Njen tretji mož naj bi postal angleški filmski producent Schmidt, ki ga tako pogosto videvajo v njeni družbi. Schmidt je baje pristal, da se naseli tam, kjer bo ona hotela.

Umetnikovo duhovni razvoj počasi, a vedno bolj stipljivo dozoreva k novim izraznim sredstvom, posebno v tempero in risbo. Risba sama se namreč vedno bolj poenostavlja. Predmetni svet je vedno bolj skromen in vedno bolj omejen na najnujnejše oblike. Vse odvečno, ilustrativno odpadlo. Svedra ima pri tem velik delež rastoča, skoro fantastična slikarjeva risarska virtuosnost. Osamljeni brzojavni drogov, drevo sredi enolične pokrajine; in slika je gotova. Ta skromni predmetni svet se pogosto le malo menja in že je tu nova, nič manj privlačna slika.

Ni dvoma, da ima pri tem razvoju svoj delež tudi moderna likovna doba z vedno večjim prisrčevanjem in smlom za enostavnost, ki morda bolj poznavatno kot s hotelom voljo usmerja okus duše in v neki meri tudi našega slikarja. Vendar je to raslo tako počasi in organsko iz vsega, da ustvarja čisto nove, svojske oblike — nov, bolj izbrusen okus. Vse to pa je verjetno v neki meri pod vplivom slikarjeve poklicne dejavnosti. Umetna obrt z ustreznim smislom za dekorativnost ni občutna le pri «dekoraciji» ali pri «glasbi», ki prestaja najdlje v tem pomostovanju, ki se zdaleč nagiblje k nekaki abstraktnosti. Z obiska pred meseci v Lukežičevem ateljeju se spominjam večjega števila takih dekorativnih, celo narodno ornamentnih slik. Pa tudi v razstavljenih risbah je čutilo to poenostavljenost. Manj pri grah.

Vsi ti globoki psihološki neigbi kot tudi zunanji opitvi so pomagali k tej umetniškovi izčiščenosti. To slikarsko mojstrovstvo bi lahko predstavljalo nevarnost, da bi zapadel v skušnjava — manirizma. Toda pri resnem Lukežičevem umetniškem temperametu se nam tega ni treba bati.

Nocoj bodo v ljubljanski Moderni galeriji imeli uradno otvoritev posrtnih razstave umetniških del pred letom umrlega jugoslovanskega javnega delavca in slikarja Moše Pijada. Razstava je bila lani odprta najprej v Beogradu, kjer je imela velik uspeh, nato so jo prenesli v Skopje in sedaj je prišla v Ljubljano.

Nocoj bo Ljubljana končno dobila še eno dvorano za kulturne in družabne prireditve. Nad kjnom «Sočas» ob Gospodarskem razstavnišču so namreč v rekordnem času dobrega pol leta zgradili lep dvorano, ki jo bodo nocoj s priložnostnim koncertom ljubljanskega pevskega zbora, ki ga vodi skladatelj Radovan Gobeč, izročili njenim namernom. Kljub temu, da ima Ljubljana razmeroma mnogo dvoran, je bila ta nova dvorana zelo zaželena.

Nocoj bo Ljubljana končno dobila še eno dvorano za kulturne in družabne prireditve. Nad kjnom «Sočas» ob Gospodarskem razstavnišču so namreč v rekordnem času dobrega pol leta zgradili lep dvorano, ki jo bodo nocoj s priložnostnim koncertom ljubljanskega pevskega zbora, ki ga vodi skladatelj Radovan Gobeč, izročili njenim namernom. Kljub temu, da ima Ljubljana razmeroma mnogo dvoran, je bila ta nova dvorana zelo zaželena.

Nocoj bo Ljubljana končno dobila še eno dvorano za kulturne in družabne prireditve. Nad kjnom «Sočas» ob Gospodarskem razstavnišču so namreč v rekordnem času dobrega pol leta zgradili lep dvorano, ki jo bodo nocoj s priložnostnim koncertom ljubljanskega pevskega zbora, ki ga vodi skladatelj Radovan Gobeč, izročili njenim namernom. Kljub temu, da ima Ljubljana razmeroma mnogo dvoran, je bila ta nova dvorana zelo zaželena.

FILATELISTIČNE ZANIMIVOSTI

ZGODOVINA MORNARIC NA ZNAMKAH

Tudi nemška mladinska «junaka» Max in Moritz sta našla svoje mesto na znamkah

Medtem ko nekatere države izdajajo znamke, ki proslavljajo sovjetski sputnik, druge letala in helikoptere, se nekatere vračajo v preteklost z izdajanjem znamk, ki so posvečene mornarici in ki prikazujejo ladje, ki so stare več kot dva tisoč let. V zadnjih tednih so takšne znamke izšle v Grčiji, v Izraelu in v Ghanu. V Atenah so izdali šest znamk posvečenih trgovski mornarici, na katerih so prikazane mitična ladja «Argos», s katero so se prseli Argonavti, ladja iz šestega stoletja pred našim letjem, bizantinska ladja iz 10. stol., jadrnica iz preteklega stoletja, moderni preokceanski parnik in petrolna ladja.

Približno enake teme so izbrali Izraelci za svoje štiri znamke, ki so prav tako posvečene trgovski mornarici. Na eni znamki so prikazali fenicijsko ladjo, na drugi ladjo iz prvih let tega stoletja, ki je služila za tajni dotok Izraelcev v Palestino, in sedanjo tovorno ladjo «Shomron» ter potniško ladjo «Zion».

V Ghanu, eno leto neodvisni afriški državi, pa so ob priliki ustanovitve lastne trgovske mornarice izdali tri znamke. Na prvi je naslikana ladja Vikingov, na drugi španska srednjeveška galeja, na tretji pa moderna tovorna ladja. Ker se govorimo o ladjah in smotekem potniški na tematsko področje, naj omenimo še, da so na Formozih proslav-

li s tremi znamkami (na katerih sta naslikani moderna tovorna ladja in rečni parnik) 75-letnico Kitajske mornariške družbe, medtem ko so se Brazilci spomnili 150-letnice rojstva admirala Joaquina de Tamandara in prikazali na eni znamki njegov portret ter njegovo vojni ladjo, ki nosi njegovo ime. Znana ruska krizarka «Aurora», na kateri je leta 1917 izbruhnil vpor, je prikazana na enem bloku, ki so ga izdali v Sovjetski zvezi ob priliki 40-letnice oktobrske revolucije.

V Bonnu so objavili letošnji program novih znamk. Najprej so izdali dve znamki na čast 50-letnice smrti Wilhelma Buscha, pesnika in pisatelja, ki je sodeloval pri številnih mladinskih in humorističnih časopisih ter je ustvaril prve risane filme v Evropi. Zelo znana sta v Nemčiji Max in Moritz, dva mladinska junaka. ki sta tu- la v prometu serijo šestih novih letalskih znamk, ki prikazuje letala v letu nad posameznimi poljskimi mesti. Ena znamka prikazuje jeklarne «Mira v Novi Huti, druga Varšavo, tretja Krakovo, četrta Ščecin, peta Krkonoše, zadnja pa Lublin. M. V.

Oiga Spiridonovič v glavni vlogi v jugoslovanskem filmu «Če se ne vrnem», ki ga je izdelalo beograjsko filmsko podjetje «Avala»

MICHAEL TODD IN NJEGOVA ŽENA V BEOGRADU

«Liz» zapušča film

Elizabeth Taylor bo nastopila samo še v filmu «Mačka na razbeljeni pločevinasti strehi» (Tennessee Williams) in v «Don Kihotu» po Cervantesu - «Biti žena Michaela Todda je že samo po sebi kariera»

Na svojem povratku iz Sovjetske zveze sta se Michael Todd in njegova žena Elizabeth Taylor ustavila v Beogradu, kjer sta se razgovarjala z jugoslovanskimi filmskimi producenti in si ogledala beograjske filmske ateljeje na Kozinjaku. Hkrati pa sta se prijazno odzvala vabilu filmskega producenta Oigaa Spiridonoviča, ki ju je povabil na slavnostno uradno odprtje novem velikem hotelu «Metropol».

Preteklo je nad 20 minut in mnogi so se že začeli spraševati, zakaj je znana filmska zvezda Elizabeth Taylor zakasnila na to večerjo. — Bilo je zelo težko obleči se — je rekla Elizabeth Taylor, ki je s svojim možem zamašila nekakšno nezgodno. — Bil je zelo težko obleči se — je rekla Elizabeth Taylor, ki je s svojim možem zamašila nekakšno nezgodno. — Bil je zelo težko obleči se — je rekla Elizabeth Taylor, ki je s svojim možem zamašila nekakšno nezgodno.

in da in da se zanjo zelo zanima, bodisi kadar igra v filmu, bodisi sedaj, ko se nahaja v Beogradu. — Vaš film «Rapsodija» je gledalo samo v Beogradu 150 tisoč gledalcev, na sporedu pa je bil neprenehoma tri mesece. Stevilni obiskovalci kinodvoran so vas videli tudi v filmu. «Mesto pod soncem». Ali vam je vloga v tem filmu najljubša od vseh vaših dosedanjih vlog? — so jo vprašali novinarji. — «Mesto pod soncem» imam za svoj najboljši film, moja najljubša vloga pa je ona poslednja, ko sem tolmачila lik mladega in nesrečnega dekleta, ki je izgubilo pamet, v filmu «Mangovec na grofiji».

— S kom najraje igrate v filmu? — Seveda s svojim možem Michaelom Toddom. — A za njim? — Z Georgom Stevenom. — Katero od evropskih kinematografij smatrate za najboljšo? — V doli neorealizma — je odgovorila Elizabeth Taylor — je bil italijanski film vsekar voden iz De Sica; toda menim, da je danes znatno slabši od onih bleščerih dni. Nisem imela priložnosti videti večjega števila evropskih filmov. — Ali ste ostvarili svoj življenjski sen v filmu? — Moje življenjske sanje niso bile nikoli vezane na film. Ta sen sem uresničila danes v privatnem življenju, zraven Michaela Todda in svojih otrok, Elizabeth (6 mesecev), Michaela (2 leti) in Christofera (7 let). Imam — kar je zelo čudno — tudi že vnuka, ker sinovi mojega moža imajo otroke, ki me kličejo «babica».

— Oglasil se je neki gost: «Ali veste, da ste najlepša igralka Amerike?» — Ne bi rekla. Lepota je stvar okusa, toda okusi so zelo različni in nikoli ne more biti neka ženska vsem všeč. — Nato so se novinarji spravili na Michaela Todda. Dejansko je prvi začel on. Govoril je o Beogradu, ki ga je spoznal pred tremi leti. — Opazil sem veliko spremembo na bolje. Bil sem presenečen in dojmila se me je velika sprememba zunanjega videza vaše prestolnice. Ze prej sem slišal od svoje tajnice o tej spremembi. Toda nisem mogel verjeti. Ta hotel je izreden. Koliko sob ima? — Nato je Michael Todd govoril o svojih vtisih iz Sovjetske zveze in dejal med drugim: — V Moskvi sem obiskoval le gledališča. Navdušila me je igralka, žena znanega sovjetskega umetnika Grigorija Aleksandrova. Ona odlično igra in poje. To je velika ženska! Od sovjetskih filmov mi je najbolj všeč «Otello», ki sem ga videl že prej. — Ob priliki svojega obiska v Moskvi se je Michael Todd, kakor sam pravi, pogajal o skupnem snemanju filmov, do konkretnih dogovorov pa še ni prišlo. — Razgovarjal se bom tudi z vašimi filmskimi producenti. Zelen bi snemati nekaj grandioznega. Michael Todd in Elizabeth Taylor sta bila dobro razpoložena. Todd se je hotel ves čas pogovarjati z novinarji. Toda tudi filmski umetniki, ki so priredili večerjo njima v čast, so bili nestrpni. Povabili so ju, da sedeta k mizi, nato pa so ju povabili še v hotelski bar.

POMENEK O JEZIKU

NI PRAVILNO:

Mladoletnim izpod 16 let strogo prepovedano. Izpod te cene ne bom prodal. Izpod omare je izgnil. Otrok izpod 6 let ne jemljejo v šolo.

Ispod Pod

PRAVILNO JE:

Mladoletnim pod 16 leti strogo prepovedano. Pod to ceno (cenej) ne bom prodal. Pod omaro je izgnil. Otrok pod 6. letom ne jemljejo v šolo.

NI PRAVILNO:

Kaj za en človek je bil to? Kaj so to za eni fantje? Kaj za ena priridev je bila snoci? Kakšen denar si prejel? Kaj za en plašič je bil oblikec danes?

Kaj za en? Kakšen? Oblikec danes?

PRAVILNO JE:

Kakšen človek je bil to? Kakšni so ti fantje? Kakšno priridev je bila snoci? Kakšen denar si prejel? Kakšen plašič si pa oblikec danes?

PRAVILNO JE:

Moški nosijo brgeče, jekotno, komežin, a pozimi tudi kapot. Kadar zebne, si denejo okoli vrata šjarpjo iz lane, ki ima večjih lepe franže. Srajca mora biti dobro spegana in mora imeti lep koletjo. Po starem so moški nosili na polkah zlato belone. Moderni so spicasti usnji. Delajo jih v vseh kolorjih in iz navadnega usnja ali pa iz kamajsa. Moški imajo na jekoti dosti garštev. Sprejeda pa enega posebnega, v katerega denejo lep zidan fecolček.

O grautu

Mravlje-šivilje

Mravlje-šivilje so na tropskih področjih starega sveta znane po svoji krvoločnosti. Obrabci kaže se jih boje bolj kot kač. Znanstveniki pa so bili zanimali za njihov krojaški talent. Te mravljice namreč silvajo svoja gnezda. Gnezda teh mravelj sestoji iz lista bujnega tropskega dreva. Kako to delajo? Nekaj skupina mravelj se postavi med dva lista, kot neke vrste živ most. Vsaka mravljica se s kleskami zagrablja za rob nekakega lista, s svojimi dolgimi, tenkimi nogami pa za rob drugega lista. S skupinami močmi približajo tim bolj robove obeh listov, tedaj pa stopijo v akcijo šivilje: med robovi nastajajo nekakšni ličnici, ki izločajo svilu. Kapljice svile potegnejo na rob enega lista, potegnejo nit in jo pritrldijo na rob drugega lista. Tako so listi trdno sesiti.

Filipini, del azijske celine

Na otokih v bizini azijske celine (na Filipinih, Formozu la Celebesu) so nedavno odkrili fosilne ostanke ogromnih sesalcev, slonov, nosorogov in drugih. Sprito okoliščine, da se izrazilo kopenske zivali, da so mogle preplavati razdalje med celino in otoki, ti ostanke dokazujejo, da so ti otoki bili v ledeni dobi spojeni v azijsko celino. Zgodilo se je prvič da so take ostanke odkrili na Filipinih in na ostalih otokih tega področja, medtem ko so sedaj odkrili taka leziska le na celini.

Elastičen papir

Neko ameriško podjetje za proizvodnjo papirja je začelo potrošnje novo vrsto papirja, ki je elastičen kot guma, pa zaradi tega zelo prav prišel v proizvodnji embalaže.

IZNAJDLJIVOST ALI UVIDEVNOST?

